

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	17247 Медіа-комунікації
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17247
Назва ОП	Медіа-комунікації
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Безчотнікова Світлана Володимирівна, Тибор Ольга Іванівна, Супрун Людмила Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.09.2021 р. – 01.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Vidomosti-pro-samoociniuvannya-OP-061.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Programa-EG-OP-011.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Харківський національний економічний університет ім. Сємена Кузнеця, флагман економічної освіти, має необхідну матеріально-технічну базу, людські ресурси, інтелектуальні спроможності для повноцінного функціонування освітньої програми «Медіа-комунікації» на теренах ЗВО. Економічне спрофілювання вищої освіти в університеті визначає унікальність ОП, зорієнтованої на бізнес-комунікацію та ділову журналістику. Цілі освітньої програми співвідносні з місією ХНЕУ ім. Сємена Кузнеця. Освітній процес відбувається в повному обсязі згідно із законодавством України щодо вищої освіти. Помічені експертною групою слабкі сторони освітньої програми не мають системного характеру і за бажання цілком можуть бути вдосконалені в процесі її перегляду та реалізації. Освітня підготовка фахівців спеціальності «Медіа-комунікації» за другим рівнем вищої освіти у ХНЕУ ім. Сємена Кузнеця відповідає встановленим вимогам і спроможна забезпечити державну гарантію якості освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Креативність – одна з найвиразніших особливостей освітньої програми «Медіа-комунікації» ХНЕУ ім. С. Кузнеця. В освітньому процесі панує атмосфера творчості, культура праці, спілкування і навчання. 2. За своїм змістом ОП значною мірою інноваційна, що визначається спрямованістю її на бізнес-комунікацію і ділову журналістику, підготовку бізнес-контенту корпоративних медіа. 3. Університетська платформа «ПНС» надійно забезпечує централізовану систему відкритості, доступності та зрозумілості форм контролю, критеріїв та результатів оцінювання. 4. Відділ електронних засобів навчання усебічно сприяє викладачам у цифровізації навчального процесу, створенні електронних навчальних курсів з інтерактивними завданнями. 5. Викладання на ОП супроводжене значною публікаційною активністю групи забезпечення, особливо в наукометричних виданнях Scopus та Web of science. 6. Університет має комфортне, забезпечене сучасними технічними засобами освітнє середовище, що оптимізує процес навчання.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Другий рівень вищої освіти надає здобувачам право викладання у ЗВО, це спричиняє бажаність уведення в навчальний план освітнього компонента «Методика викладання у вищій школі». 2. Варто більш ретельно обмірковувати розподіл аудиторних годин між лекціями і практичними заняттями на користь останніх, зважаючи на те, що ОП практично орієнтована. 3. Необхідно поповнити групу забезпечення ОП доктором наук із соціальних комунікацій, яка працює нині на посаді професора кафедри і задіяна тальки на бакалаврському рівні вищої освіти. 4. Бажано ширше залучати професіоналів-практиків безпосередньо до аудиторних, особливо практичних занять. 5. Рекомендуємо ЗВО пришвидшити поступ на шляху до імплементації дуальної форми освіти. 6. Слід активніше послуговуватись методом навчання через дослідження: готуватись до участі у фахових конкурсах та олімпіадах всеукраїнського рівня.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ХНЕУ ім. Сємена Кузнеця поміж інших стратегічних цілей розвитку має інтеграцію в європейський та світовий науково-освітній простір (інтернаціоналізацію освіти) (ціль 6); формування культури академічної доброчесності (ціль 3); формування патріотичної, усебічно розвиненої компетентної особистості, здатної до самореалізації та саморозвитку (ціль 7). Цілі освітньої програми «Медіа-комунікації» узгоджені зі стратегічним напрямком розвитку університету перш за все за цією триєдиною метою. Вони відповідають місії та стратегії ЗВО, відображеним у Стратегічному плані та Концептуальних засадах розвитку Університету до 2027 р. (<https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/01/Strategiya-rozvytku-HNEU-do-2027.pdf>), що полягають у формуванні патріотичної, усебічно розвинутої, творчої особистості, здатної до самовизначення і самореалізації,

компетентного професіонала для наукової, інноваційної та практичної роботи в суспільно-економічній сфері. Експертна група констатує тісний взаємозв'язок між метою освітньої програми та місією і стратегією ЗВО, адже ОП покликана сформувати у здобувачів професійні компетентності в галузі журналістики, ознайомити їх з актуальними проблемами в медіасфері та навчити користуватися ефективними комунікативними інструментами їх розв'язання, розвинути в студентів креативні здібності з розробки нових інформаційних продуктів та сформувати в них навички управління медіаконтентом. Цей перелік цілей цілком узгоджений з баченням університетом свого призначення та місця в суспільстві. У процесі формування цілей програми загалом дотримано балансу типовості/унікальності. ОП, що проходить процес акредитації, має спільний сегмент з аналогічними програмами. Місія ЗВО віддзеркалює її унікальність. ХНЕУ ім. Семена Кузнеця – один з провідних університетів України економічного профілю, тому й унікальність його ОП робоча група вбачає в «орієнтованості на дослідження ефективності бізнес-комунікацій та ділової журналістики; ... впровадження універсальних методів ділового спілкування у бізнес-середовище для інтеграції українського медіаконтенту на міжнародний медіаринок». Цілком слушний вибір, адже ОП з такою унікальністю сприяє ЗВО реалізувати його особливу місію та стратегію. Заклад переконливо продемонстрував, що саме така специфіка ОП найбільш доречна для втілення в життя його суспільної місії. У формулюванні мети ОП чітко простежується спрямованість на український медіа-риннок, однак відсутня нормативно-регуляторна база для міжнародного контексту, який декларує ЗВО. Визнаючи доречність визначення ХНЕУ ім. Семена Кузнеця особливості своєї ОП, експертна група наголошує на необхідності ширшої популяризації її серед стейкхолдерів, серйознішого обґрунтування необхідності ОП для реалізації місії ЗВО й загалом суспільства. Недостатність роз'яснювальної роботи спричинює, на наш погляд, той факт, що частина здобувачів і роботодавців не усвідомлюють важливості й привабливості для себе та соціуму постульованої університетом унікальності ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП «Медіа-комунікації» розміщена на офіційному сайті ХНЕУ ім. Семена Кузнеця (<https://cutt.ly/cW5G6j2>), що дає можливість усім зацікавленим ознайомитись з нею. У процесі експертизи з'ясовано, що стейкхолдери залучалися до формування й перегляду ОП та програмних результатів навчання, і їхні позиції та потреби загалом враховано. Важливо також, що виявлення й урахування позицій і потреб стейкхолдерів задокументовано. У ході розробки та перегляду ОП «Медіа-комунікації» активно проводилися зустрічі зі здобувачами й випускниками, на яких обговорювався зміст компетентностей, результати навчання, необхідні для повноцінної діяльності у сферах медіакомунікацій й зокрема журналістики. Це засвідчили студенти Паніна Валерія, Беркалова Дарія, Гузенко Микита, випускник Абрамов Олександр. Результати громадського обговорення представлено на сайті (<https://cutt.ly/FW5HfuR>). Вони були опрацьовані групою забезпечення ОП і знайшли відображення в ОК «Культура та комунікація», «Міжнародні та українські бізнес-медіа», покликаних посилити практичну підготовку за ОП, зокрема з дослідження медіа й підготовки журналістських текстів і промотекстів, на необхідності чого наголошували здобувачі. В університеті регулярно проводяться анкетування магістрантів з метою з'ясування рівня їхнього задоволення якістю ОП (<https://cutt.ly/4W5GRr4>). У листопаді 2020 р. через Google Form було опитано 12 студентів четвертого курсу бакалаврату спеціальності «Медіа-комунікації» (<https://cutt.ly/TWCzW84>) щодо їхніх очікувань від майбутньої магістратури. Бажання здобувачів («Креаторство», «Продакшн 2.0», «Рекламна фотографія», «Піар в шоу бізнесі, політиці, типографіка тощо», «про просування, створення медіаконтенту») релевантні навчальному плану ОП. Своім баченням магістерської освітньої програми поділилась на відкритій зустрічі з експертами й студентка третього курсу бакалаврату спеціальності «Медіа-комунікації» Лучко Ірина. Її сподівання також засвідчили вдалий вибір освітніх компонентів в діючому навчальному плані. ОП має серйозну підтримку з боку роботодавців. Вони виявили інтерес до ОП на зустрічі з експертами й у свій час висловили свої пропозиції щодо її поліпшення (<https://cutt.ly/VWCxPBU>). Йшлося, зокрема, про концентрацію уваги на медіасвіті та інформаційній безпеці, активізацію роботи з проблемних питань патріотичного виховання та соціальної проблематики в неформальній освіті й мистецькому просторі Слобожанщини (<https://www.facebook.com/groups/2014490115296234/posts/3644023015676261/> <https://cutt.ly/pWCx3rX>). У процесі формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП враховано також інтереси та пропозиції професійних спільнот (як-от Харківська обласна організація Національної спілки журналістів України), органів виконавчої влади та місцевого самоврядування (зокрема Відділ по роботі з громадськістю Харківської обласної ради).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Розробляючи й переглядаючи освітню програму «Медіа-комунікації», її автори були свідомі тих тенденцій, що відбуваються у сфері соціальних комунікацій, і врахували їх у формулюванні цілей та програмних результатів навчання. У цьому ім особливо прислужились опитування стейкхолдерів (<https://cutt.ly/NW55RrZ>, <https://cutt.ly/FW55GjM>). Наслідком обробки даних анкетування став висновок про необхідність поповнення ОК «Актуальні тенденції медіа-комунікацій» інноваційною інформацією про особливості сучасної журналістики, блогінгу, громадянської журналістики, онлайн-журналістики, ознаки інформаційної війни та ін. Інші освітні компоненти також постійно осучаснюються. Це знаходить безпосередній вияв у навчальній активності здобувачів. Так, опановуючи ОК «Управління комунікаційними процесами у бізнес-середовищі», «Методологія масових комунікацій», «Журналістські розслідування», магістранти послуговуються сучасними принципами організації медіадіяльності, досліджують сучасні тенденції медіакомунікацій на актуальних прикладах, розробляють і просувають медіаконтент, здійснюють власний науковий пошук у сфері медіа, аналізують його наслідки тощо. На

цілі та ПРН суттєвий вплив мають і тенденції розвитку ринку праці, моніторинг та аналіз якого перманентно проводять здобувачі вищої освіти та викладачі в Лабораторії кор'єри ХНЕУ ім. Семена Кузнеця (<https://cutt.ly/CW5503p>, <https://cutt.ly/XW56tco>, <https://cutt.ly/CW56gXe>, <https://cutt.ly/EW56Qqp>, <https://cutt.ly/9W56S8w>). Достатньою мірою робоча група врахувала й галузевий та регіональний контекст. ОП має такі цілі, які дозволяють їй випускникам бути конкурентоспроможними на ринку праці. Це засвідчили на зустрічі з експертами випускники останніх 5 років О.С. Коновалов (відеограф Філії акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України «UA: Харків»), О.Л. Стрілець (стратег Креативного агентства DICH), А.О. Паненко (дизайнер, smm видавництва «VIVAT»), Ю.С. Шевчук (адміністратор НК, SMM медичного центру «Your Baby») та ін. Використано також інформацію, отриману на конференціях, під час стажування в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка, Одеському національному університеті ім. І. Мечниковова, Національному авіаційному університеті, Запорізькому національному університеті, Бердянському державному педагогічному університеті. Для планомірного обміну досвідом щодо ОП підписано угоду про співпрацю з Кам'янець-Подільським національним університетом ім. І. Огієнка та Університетом єврорегіональної економіки ім. Альфіде де Гаспері в Юзефові (Польща) (<https://cutt.ly/bWCcuzX>). Ретельно проаналізовано також світові тенденції журналістської освіти. На засіданні кафедри обговорено ОП Pennsylvania State University (<https://cutt.ly/5W6top8>), матеріали дослідження «Global Journalism Education» (<https://cutt.ly/IW6rL7T>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» за другим рівнем вищої освіти відсутній. Утім, розробники освітньої програми належним чином скорельювали кваліфікаційні рівні Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня та програмні результати навчання й освітні компоненти ОП, що знайшло відображення в матриці відповідності (табл. 1, 2 ОП). У зв'язку з євроінтеграційними процесами і тим, що Україна стала асоціативним членом Євросоюзу, наші випускники мають можливість працевлаштовуватись на території Європейського союзу. ЗВО сам, до речі, планує надавати, окрім інших, і такі можливості для своїх випускників (див. Стратегію розвитку університету). Тому доцільно співвіднести визначені ОП програмні результати навчання також і з Європейською рамкою кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти перш за все в цьому культурологічному спрямуванні. У ХНЕУ ім. Семена Кузнеця створено необхідні умови для культури праці, спілкування і навчання всіх зацікавлених сторін у процесі реалізації ОП «Медіа-комунікації».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Оскільки мета ОП передбачає підготовку «фахівців у сфері медіа комунікацій, здатних використовувати набуті компетентності у професійній діяльності на українському та міжнародному медіаринках», то рекомендуємо ЗВО розробити відповідну нормативну базу, яка б імплементувала розвиток ОП й у міжнародному напрямку (наприклад, можливість надання подвійних дипломів і іноземними ЗВО, англійською освітня програма тощо), що б верифікувало мету в повному обсязі.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Взявши до уваги переваги й позитивні практики освітньої програми «Медіа-комунікації», експертна група дійшла висновку, що за критерієм 1 ОП відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Детальний моніторинг освітньої програми, навчального плану показав, що обсяг ОП та її освітніх компонентів становить 90 кредитів ЄКТС, що абсолютно вкладається в регуляторне поле статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Відповідно до навчального плану всі освітні компоненти розподілено на два цикли: «Цикл загальної підготовки» та «Цикл професійної підготовки», кожен з яких має обов'язкові та вибіркові ОК. Блок обов'язкових освітніх компонентів нараховує 67 кредитів, вибіркових 23 кредити ЄКТС, що має пряму кореляцію з вимогами до другого (магістерського) рівня освіти, а також забезпечує необхідну відсоткову пропорцію між обов'язковими і вибірковими ОК.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний процес в ЗВО регулюється спеціальним «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>). Відповідно до нього освітні компоненти поділяються на обов'язкові і вибіркові блоки, останні у свою чергу згруповані за принципом майнорів відповідно до зацікавленості здобувачів. Основні програмні результати навчання забезпечуються циклом обов'язкових компонентів, про що свідчать навчальний план, силабуси і робочі програми навчальних дисциплін. Силабуси освітніх компонентів перебувають у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-magistr-media-komunikatsiyi-2021/>) і, як виявив їх моніторинг, дають повне уявлення про змістове наповнення тієї чи іншої дисципліни. У свою чергу структурно-логічна схема освітніх компонентів уможливило висновок експертної групи про те, що логічний взаємозв'язок усіх ОК і системність їх побудови в межах ОП становлять збалансовану структуру, яка цілком відповідає реалізації програмних результатів навчання. Освітні компоненти обов'язкового циклу загалом відповідають заявленій ЗВО унікальності освітньої програми («орієнтованість на дослідження ефективності бізнес-комунікацій та ділової журналістики; удосконалення комунікаційних інструментів для підготовки бізнес-контенту корпоративних медіа»). Зокрема, йдеться про ОК «Міжнародні та українські бізнес-медіа», «Управління комунікаційними процесами у бізнес-середовищі», які працюють на кристалізацію задекларованої унікальності. Разом з тим, освітній компонент «Журналістські розслідування», який належить більшою мірою до бакалаврської підготовки, забезпечуючи реалізацію ПРН 8 освітнього стандарту ступеня «бакалавр», варто було в змістовому наповненні спрофілювати на розслідування власне зловживань у бізнес-середовищі. Натомість, як показує робоча програма навчальної дисципліни, жодної теми, яка б відповідала цьому, а отже, посилювала унікальність ОП, не виявлено. Окрім того, навчальний план і загалом освітня програма мало зорієнтовані на підготовку викладацької молоді. Оскільки з успішним завершенням навчання за другим рівнем вищої освіти, магістри отримують можливість викладати у ЗВО, то бажано додати до навчального плану освітній компонент «Методика викладання у вищій школі». Ця дисципліна суттєво допоможе б у професійній діяльності таким випускникам, як О.М. Сипченко, котра працює викладачем вищої школи ДВНЗ «Донбасський державний педагогічний університет» («Медіаосвіта для дорослих»). Загалом же експертна група в результаті аналізу ОП, моніторингу силабусів та робочих програм навчальних дисциплін, проведених зустрічей із викладачами, дійшла висновку, що освітні компоненти та рівень їх реалізації дозволяють сформувати програмні результати навчання і як результат – досягти цілей освітньої програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

У процесі дистанційної експертизи було з'ясовано, що зміст освітньої програми цілком відповідає предметній області визначеній для неї галузі Об «Журналістика», а значна частка спеціальних (фахових) компетентностей спрямована на формування навичок створювати медіапродукти та журналістські медіапроекти бізнес-комунікаційного характеру. Поряд із дисциплінами суто фахового спрямування (ОК «Актуальні тенденції медіакомунікацій», «Методи дослідження медіа», «Міжнародні та українські бізнес-медіа», «Управління комунікаційними процесами у бізнес-середовищі» тощо) освітня програма розширює культурно-філософський кругозір здобувачів за рахунок, наприклад, світоглядно-мистецьких ОК, які пропонуються студентам магістратури у вигляді вибіркових майнорів. Значна частина освітніх компонентів обов'язкового циклу має практико-орієнтований характер (ОК «Журналістські розслідування», «Управління комунікаційними процесами у бізнес-середовищі»), що розвивають у свою чергу загальні та спеціальні компетентності за спеціальністю «Журналістика». Здобувачі отримують необхідні знання, уміння і навички, які актуальні для медіасередовища України та світу (ОК «Міжнародні та українські бізнес-медіа»), а переддипломна практика дає можливість апробації власних досліджень у сфері медіа. Звідси експертна група може зробити висновок, що змістове наповнення та його реалізація в межах освітньої програми цілком відповідають предметній області галузі Об «Журналістика».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyuosvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>) і Порядком формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Poryadok-formuvannya-ta-realizatsiyi-vybirkovoyi-skladovoyiosvitnih-program-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf>). Сформувані індивідуальну освітню траєкторію студенти мають можливість завдяки варіативному складнику освітніх програм, неформальній освіті, академічній мобільності. 25% загального обсягу ОП – це освітні компоненти вільного вибору, який залежить від особистих цілей, потреб, можливостей та планів щодо працевлаштування здобувачів освіти (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Poryadok-formuvannya-ta-realizatsiyivvybirkovoyi-skladovoyiosvitnih-program-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf>). Процес вибору традиційно починається з форми-заяви, яку після заповнення подають у деканат. Зауважмо, що непрофільні освітні компоненти для магістрантів у ЗВО мають умовну назву «МАГ-МАЙНОР» і загалом становлять 20 кредитів. Здобувачі ОП обирають чотири МАГ-МАЙНОРи: два освітні компоненти в першому семестрі та два освітні компоненти в другому семестрі. Силабуси вибірових дисциплін є у вільному доступі на сайті університету, а ПНС (персональна навчальна система) представляє методичне забезпечення. Усе це допомагає студентам зробити вибір, який фіксують в індивідуальних навчальних планах. Здобувачі ОП об'єднуються в міжфакультетські академічні групи за дисциплінами загальноуніверситетського пулу. Результати вивчення вибірових дисциплін відображаються в додатку до диплому. Показово, що комплексні тренінги, які пропонуються здобувачам на другому курсі магістратури, теж мають вибіровий характер. Студенти роблять вибір з кількох професійних тренінгів різного спрямування. Вони також мають можливість обрати наукового керівника та напрям власного наукового дослідження.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП «Медіа-комунікації» має практикоорієнтований характер, тому її творцями передбачено ґрунтовну практичну підготовку здобувачів освіти. Вона охоплює: 1) опанування освітніх компонентів, які формують програмні результати навчання з домінуванням практичних умінь та досвіду професійної діяльності (ОК1, ОК3, ОК4, ОК7); 2) проходження переддипломної практики з набуттям досвіду науково-дослідної роботи відповідно до Положення про організацію практики студентів (<https://cutt.ly/XW6obk2>); 3) комплексний тренінг за вибором здобувача обсягом 3 кредити ЄКТС з метою формування практичних навичок виконання специфічних професійних завдань інноваційного характеру, а також soft skills, необхідних для діяльності за спеціальністю; 4) майстер-класи, зустрічі з професіоналами. Так, на постійній основі (підписано меморандум) організовано співпрацю зі Школою практичної журналістики та медіаграмотності Харківського прес-клубу (www.facebook.com/groups/2014490115296234). На зустрічі з експертами координатор Школи Танчук Т.В. засвідчила результати активної участі здобувачів ОП у тренінгах та інших заходах Харківського прес-клубу. Практичній підготовці студентів суттєво сприяє освітнє середовище ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Про це йтиметься в окремому критерії. Ми зауважимо тут хоча б відділ маркетингу і лабораторію FabLab ХНЕУ ім. С. Кузнеця, де студенти готують дипломні проекти, розробляють рекламні ролики, здійснюють фотозйомку, відеозйомку, створюють банери, дошки оголошень, логотипи. З 2010 р. здобувачі займаються підготовкою до випуску газети «Моя кар'єра». У процесі комплектування Центр медіатехнологій. Усе необхідне обладнання вже є в Студії мультимедіа. Придбано нове комп'ютерне забезпечення в комп'ютерний клас. Зважаючи на те, що освітня програма «Медіа-комунікації» практикоспрямована, у експертної групи виникло запитання щодо розподілу аудиторних годин між лекціями та практичними заняттями. Незрозуміло, чому з таких, наприклад, освітніх компонентів, як «Методи дослідження медіа», «Міжнародні та українські бізнес медіа», «Історія розвитку медіатекстів», лекцій стільки ж, як і практичних.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Соціальні навички формуються у здобувачів ОП безпосередньо в процесі оволодіння обов'язковими освітніми компонентами, варіативною складовою ОП, під час неформальної освіти (<https://cutt.ly/RWCn1JP>, <https://cutt.ly/hWCmgDA>). Виформування м'яких навичок магістрантів відбувається в проекції унікальності освітньої програми – «орієнтованість на дослідження ефективізації бізнес-комунікацій та ділової журналістики» (ст. 4 Відомостей про самооцінювання ОП). Тому «навичками успішності» своїх студентів група забезпечення вважає критичне мислення, прагнення до лідерства, уміння працювати в команді, комунікативні компетенції, знання етичних норм поведінки, дотримання академічної доброчесності, здатність до побудови взаємин, уміння ведення переговорів тощо. Показово, що вдячність викладачам за сформовані в стінах університету soft skills висловили на зустрічі з експертами випускники ОП. Аналіз освітніх компонентів, загалом освітньої програми «Медіа-комунікації» свідчить про розвиток у здобувачів ОП соціальних навичок журналіста, спроможного комунікувати в бізнесі, створювати власний контент.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Оскільки професійний стандарт відсутній, то змістові характеристики освітньої програми «Медіа-комунікації» частково враховують стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 06 «Журналістика», спеціальності 061 «Журналістика», затвердженого Міністерством освіти і науки України наказом № 864 від 20.06.2019 р., не дублюючи, а розширюючи його загальними та спеціальними компетентностями, програмними результатами навчання. Крім того, вони корелюються з діючою Національною рамкою кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти регламентується номенклатурною базою університету, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>). ЗВО чітко і послідовно дотримується правил щодо розподілу годин, визначеними цим внутрішнім документом. Так, тижневе аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти денної форми навчання другого (магістерського) рівня не перевищує допустимі положенням обсяги у 18 годин на стаціонарі і 40 годин на заочній формі навчання в період установчої та екзаменаційної сесій (протягом 7 календарних днів). Згідно з навчальним планом освітньої програми аудиторні заняття складають 500 годин, з них лекцій 224 години, практичних 256, лабораторних 20 годин, що сукупно становить 18,5% від загального обсягу годин. Освітні компоненти мають збалансовану й здебільшого паритетну кількість годин у кредитах ЄКТС, а їх аудиторний розподіл жодним чином не виявляє ознак перевантаження здобувачів магістерського ступеня. Водночас належної уваги приділено й самостійній роботі здобувачів вищої освіти. Її обсяг становить 2200 годин і це 81,5 від загального обсягу годин. Самостійна робота студентів достатньою мірою забезпечена навчально-методичними розробками викладачів кафедри управління соціальними комунікаціями, які є у вільному доступі (<http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24424?offset=0>). Кількість аудиторної й самостійної роботи магістрантів чітко фіксується в робочих програмах навчальних дисциплін (<http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24424?offset=0>) з відповідними видами завдань й аргументацією щодо їх оцінювання. Отож обсяг освітньої програми абсолютно відбиває фактичне навантаження здобувачів і дає можливість досягнути програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За освітньою програмою дуальна освіта не впроваджена. Аргументація керівництва й гаранта ОП зводяться передовсім до неврегульованості законодавчої бази. У той же час на зустрічі з менеджментом ЗВО ректор проф. Пономаренко В.С. запевнив експертну комісію, що університет робить планомірні і поступальні кроки в цьому напрямку. Зокрема, уже розробляється внутрішньоуніверситетське положення, яке регулюватиме цей процес, укладаються договори з організаціями (в тому числі й медіаустановами), які співпрацюватимуть у рамках реалізації дуальної форми освіти. Ректор висловив сподівання, що наступний навчальний рік стане пілотним у впровадженні дуальної освіти, зокрема й за ОП «Медіа-комунікації».

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст освітньої програми значною мірою інноваційний, скомпонований в аспекті соціальної комунікації, зорієнтованої на бізнес. Креативність – особливість ОП. Зважаючи на лапідарність економічної журналістики на теренах українського медіапростору така стратегія творців ОП заслуговує відзнаки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Оскільки ОК «Журналістські розслідування» внесено в ОП магістерського рівня, то рекомендуємо змістовий аспект дисципліни спрофілювати на медіарозслідування у сфері економіки й бізнесу, що дало б базу для професійної реалізації майбутніх випускників у розслідувальних проектах на кшталт «Гроші», «Схеми» тощо. 2. Звертаємо увагу групи забезпечення на дисбаланс у розподілі аудиторних годин між лекційними та практичними заняттями. Перевага має бути за останніми, зважаючи на те, що освітня програма практикоорієнтована. 3. Рекомендуємо групі забезпечення ОП утвердитися у своєму поступальному русі до імплементації дуальної форми освіти в освітнє середовище.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Спостереження експертної групи мають рекомендаційний характер, бо стосуються тих моментів у структурі та змісті освітньої програми, більшість з яких має дискусійний характер. Утім, загальні показники за критерієм 2 такі, що дали змогу експертній групі підстави оцінити його за рівнем «В».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Типові Правила прийому до ЗВО України та додатки до них розміщено на офіційному веб-сайті Університету (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/umovu-pryjomu-do-zvo/>). Витяг з Правил прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця щодо вступу за освітнім ступенем магістра у 2021 році викладено за посиланням: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Vytyah-z-pravyl-pryuomu-magistr-2021.pdf>. Правила прийому є чіткими та не містять дискримінаційних положень. Для підготовки до вступу за спеціальністю 061 «Журналістика», ОПП «Медіа-комунікації» програма вступного іспиту також оприлюднена на офіційному сайті ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Media-komunikatsiyi.pdf>), вартість навчання та додаткові регуляції у вкладці Абітурієнту https://www.hneu.edu.ua/to_applicants/).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників на ОП враховують особливості освітньої програми. Вступний іспит складається з оцінки єдиного іспиту з іноземної мови або вступного іспиту з іноземної мови, вступного випробування за фахом, середнього балу додатка до документа про освітній ступінь. Вступне випробування за фахом є однаковим для студентів з фахових та нефахових спеціальностей. Наприклад, під час зустрічі експертної групи зі студентами з'ясовано, що Гузенко Микита є випускником бакалаврської програми з комп'ютерних наук, Марк Сировин з права, інші - з фахового бакалавріату. Абітурієнтам пропонується написання есе, прес-релізу та аналіз виробничої ситуації в медіагалузі, що цілком відповідає майбутній фаховій підготовці здобувачів. Програма іспиту розміщена за посиланням (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Media-komunikatsiyi.pdf>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, описана в Положенні про організацію освітнього процесу Університету (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>) та Положенні про академічну мобільність (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-poryadok-realizatsiyi-prava-na-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-u-HNEU.pdf>). Академічна мобільність для студентів спеціальності «Журналістика» є у планах розвитку ОП. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО відбувається тільки при проведенні процедури переведення та поновлення відповідно до «Положення про порядок переведення переведення студентів та поновлення відратованих осіб в Харківському національному економічному університеті ім. Семена Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-poryadok-perevedennya-studentiv-ta-ponovlennya-vidrakhovanykh-osib-v-HNEU.pdf>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті», що розміщене за посиланням: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-neformalnu-inf-osvitu.pdf>). Експертною групою зафіксовано зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, студентці Лобойко Маргариті (сертифікат Understanding Research Methods (Coursera) 19.05.2021 р., що був зарахований, як зданий модуль по дисципліні «Методи дослідження медіа» у кількості 20 балів, як це засвідчила під час зустрічі з експертною групою доцент Іванова І.Б. Сертифікати про проходження курсу навчання з основ друкованої, телевізійної, радіо- та інтернет-журналістики від Харківського Прес-клубу (1.11.2020 р.-30.06.2021 р.) отримали магістри Гузенко Микита і Лобойко Маргарита, яким було зараховано по три бали з дисципліни «Актуальні тенденції медіакомунікацій». Заява на ім'я завідувача кафедри про зарахування результатів неформальної освіти від Лобойко Маргарити, надана на прохання експертної групи, як приклад від ЗВО, не містить резолюцій.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Серед сильних сторін за цим критерієм варто відзначити чіткість та прозорість процедури вступу до ЗВО, врахування при вступі на ОП «Медіа-комунікації» особливостей самої освітньої програми (відповідають економічному спрямуванню університету та орієнтації ОП на медіабізнес, а також опанування інтегрованих комунікаційних технологій, що використовуються для просування товарів та послуг в умовах ринкової економіки).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недостатньо диференційованим є механізм перехресного вступу на ОП «Медіакомунікації» для здобувачів, що навчалися за фаховими та нефаховими освітніми програмами. Згідно ОП «Медіакомунікації» після завершення магістратури понад з іншими кваліфікаціями «1229.7 Начальник прес-центру 1234 Керівники підрозділів з реклами та зв'язків з громадськістю 1234 Прес-секретар 1473 Менеджери (управителі) у сфері надання інформації 1474 Менеджер (управитель) із комунікаційних технологій 2433.2 Професіонали в галузі інформації та інформаційні аналітики 2451.2 Журналіст мультимедійних видань засобів масової інформації 2451.2 Редактор 3114 Фахівець інфокомунікацій» (с. Національного класифікатора професій України, випускникам надається кваліфікації 2451.2 Журналіст, 2451.2 Кореспондент, що не забезпечується змістом саме цієї ОП «Медіакомунікації за ОС «магістр», як це оприлюднено на сайті. Дисципліни «Радіофах» (Радіожанри», «Радіовиробництво», «Радіоменеджмент»); «Телефах» («Тележанри», «Телевиробництво», «Телеменеджмент»); «Газетно-журнальний фах» («Газетно-журнальні жанри», «Газетно-журнальне виробництво», «Газетно-журнальний менеджмент») відсутні, як на ОП бакалаврського, так і магістерського рівня.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання у ХНЕУ ім. С. Кузнеця відповідають вимогам, що висуваються до процедур такого типу. Прояснення потребує процедура перехресного вступу та відповідність її кваліфікації 2451.2 Журналіст, що не забезпечується освітніми компонентами даної ОП, особливо у випадку, коли це стосується вступників з нефахових спеціальностей. Опанування результатів навчання декількох навчальних дисциплін на ОП «Медіакомунікації» не може бути дорівняно результатам навчання чотирьохрічної бакалаврської ОП з журналістики. За умови виключення цієї кваліфікації з переліку кваліфікацій даної ОП це зауваження стає не суттєвим.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Методи навчання та викладання на ОП відповідають принципам академічної свободи та дозволяють досягти ПР та компетентностей, визначених в ОП. Форми і методи відповідають отримуваному рівню освіти та програмним цілям і завданням. Освітній процес передбачає різні практичні завдання із зануренням у професійне середовище, чому

сприяє наявність медіалабораторії. Найбільш поширеним методом викладання є інтерактивний метод, що підтверджено на зустрічі 2 з академічним персоналом та зустрічі 3 зі здобувачами вищої освіти. Методи навчання відповідають положенням, враховують особливості галузі журналістики, змісту навчальних дисциплін, враховують рекомендації стейкхолдерів. Форми та методи навчання у ЗВО регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>). Студентам забезпечено вільний доступ до навчальних, навчально-методичних і інших матеріалів, що застосовуються у навчальному процесі й розміщені на платформі «ПНС (персональні навчальні системи)», доступ до якої є індивідуальним для кожного студента (кожен студент здійснює вхід до системи за логіном і паролем, які отримує на першому році навчання й зберігається до закінчення університету).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформування студентів та викладачів про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих ОК здійснюється на початку семестру та оприлюднюється на сайті ХНЕУ. Силабуси всіх навчальних дисциплін, включених в ОПП, розміщені на сайті. На першому занятті з дисципліни викладач в усній формі інформує студентів щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання та критеріїв оцінювання у межах окремого освітнього компоненту. На зустрічі 3 зі здобувачами вищої освіти підтверджено їхнє інформування щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На зустрічах зі здобувачами та НПП ЕГ переконалась, що навчальний процес на ОПП, навчальні завдання за окремими дисциплінами, графік освітнього процесу, спрямовані на поступове і продуктивне набуття знань та формування навичок, необхідних для проведення наукових досліджень. На ОПП стимулюється поєднання навчання, практичної діяльності та дослідження, забезпечується участь здобувачів фахових конкурсах, зокрема в яких співорганізатором виступає кафедра. На зустрічі зі здобувачами підтверджено проведення наукових досліджень на різну тематику, зокрема, в рамках дисципліни «Методи дослідження медіа» здобувачі Микита Гузенко та Маргарита Лобойко провели навчальну фокус-групу, присвячену україномовним медіа (<https://www.facebook.com/mediaprad/posts/2888360078077335>). Здобувач Марк Сировой здійснює наукове дослідження на базі видання Ліга.Нет, де працює редактором міжнародних новин.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

На зустрічі 2 з академічним персоналом підтверджено потребу оновлення ОК, які зумовлені тим, що галузь журналістика, зокрема медіакомунікації, динамічно змінюється. Відтак викладачі мотивовані реагувати на потреби ринку. Це відображається і у змісті окремих курсів, і в меті самих курсів. Крім змісту курсів, оновлюються технологічні підходи та методи їх викладання. Позитивним чином на оновленні змісту ОП позначаються майстер-класи, що проводяться в межах навчального процесу. Вагомою підставою для удосконалення освітніх компонентів є зустрічі зі стейкхолдерами та зворотній зв'язок від здобувачів щодо навчання, збалансування теоретичних та практичних курсів у освітній програмі. Відповідну інформацію підтверджено на зустрічах зі здобувачами та НПП ОП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження за ОП пов'язані з інтернаціоналізацією є важливими в діяльності ЗВО, що підтверджено Статутом (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Statut-HNEU.pdf>) та в Положенні про рейтингове оцінювання (<https://www.hneu.edu.ua/polozhennya-pro-reytynh-npp/>). На зустрічі із НПП ОП підтверджено їхню зацікавленість у міжнародних проектах, так викладачі Ярьсько К., Іванова І. підтвердили це своїми публікаціями індексованими в наукометричних базах Scopus та Web of Science Core Collection. На зустрічі зі здобувачами підтверджено прослуховування лекцій викладача Вищої школи економічної імені Альчідо де Гаспері (Польща) – доцента Софії Соколової.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін та позитивних практик ОП «Медіа-комунікації» варто віднести постійне оновлення силабусів освітніх компонентів. Доступність інформації для студентів та інших учасників освітньої програми щодо цілей, програмних результатів навчання освітньої програми, структури й змісту дисциплін та форм контролю завдяки використанню платформи «ПНС» та сприяння НПП зацікавленості здобувачів у здійсненні досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Посилити залученість здобувачів вищої освіти ОП «Медіа-комунікації» до діяльності ЗВО пов'язаної з інтернаціоналізацією.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на всі перераховані вище позитивні практики й сильні сторони і враховуючи несуттєвість зазначених недоліків, що можуть бути усунутими ЗВО самостійно, зазначаємо рівень відповідності критерію В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Результати інтерв'ювання здобувачів, які навчаються на ОП, підтвердили, що викладачі вчасно і доступно інформують їх про критерії оцінювання та форми проведення контрольних заходів. Також здобувачі можуть отримати необхідну інформацію про критерії оцінювання у внутрішньому профілі на платформі «ПНС». Адміністрація закладу продемонструвала експертам платформу «ПНС», що підтвердило подану в самоаналізі інформацію. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання визначаються відповідно до затверджених положень «Про порядок оцінювання результатів навчання» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Poryadok-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Оскільки стандарт вищої освіти за другим (магістерським) рівне відсутній, фомою підсумкової атестації здобувачів освіти є захист кваліфікаційних робіт, тематика яких відповідає спрофілюванню освітньої програми. Головою екзаменаційної комісії, як правило, є провідний практик чи медіа-експерт галузі, що дає можливість максимально об'єктивно та професійно оцінити якість виконаних кваліфікаційних робіт.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час експертизи було з'ясовано, що здобувачі проінформовані про процедуру оскарження результатів навчання. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти вони позитивно відгукнулись про особливості комунікації на рівні "студент-викладач". Прозорість результатів навчання забезпечується наявністю електронного журналу на платформі «ПНС». Порядок подання апеляції та проведення повторного контрольного заходу регламентується положення "Про апеляцію результатів підсумкового контролю" (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/Polozhennya-pro-apelyatsiyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-u-formi-ekzamenu->

ispytu.pdf). Результати інтерв'ювання продемонстрували, що конфліктних ситуацій між викладачами та здобувачами під час навчання за цією ОП не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Експерти з'ясували, що університет усвідомлює важливість дотримання академічної доброчесності усіма сторонами освітнього процесу. Це регламентується «Кодексом академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/kodeks-akadem-dobrochesnosti/>) та положенням «Про комісію з академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-komisiyu-z-pytan-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>). Адміністрація повідомила ЕГ, що в закладі запроваджено практику підписання студентами та викладачами декларацій про дотримання академічної доброчесності. Академічну доброчесність популяризують: у межах дисциплін, що вивчаються здобувачі; в аудиторіях розміщені плакати, що популяризують академічну доброчесність. Обов'язковою практикою навчального закладу є перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів на унікальність. Здобувачі підтвердили, що їх роботи перевіряються відповідальними особами, проте за час їх навчання випадків порушення академічної доброчесності не було. Результати інтерв'ювання здобувачів ОП показали, що робота у цьому напрямі проводиться та студенти знають основні вимоги щодо дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця впроваджена централізована система щодо забезпечення відкритості, доступності та зрозумілості критеріїв оцінювання, форм контролю, результатів оцінювання. Здобувачі ознайомлені з процедурою подання апеляції та повторного складання контрольних заходів. Академічна доброчесність популяризується серед здобувачів ОП і зокрема, стосується методики написання магістерської роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Варто підвищити активність участі студентів в органах студентського самоврядування та мотивувати їхню участь у промоції культури доброчесності, скажімо, у розробці комунікативної кампанії щодо академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У цілому ОП відповідає якісним характеристикам за підкритеріями Критерію 5. Недоліки, які були виявлені під час проведення експертизи, ЗВО можуть усунути впродовж короткого терміну. Зважаючи на несуттєвість зазначених недоліків, визначаємо, що критерій відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Акредитаційна експертиза засвідчила, що освітні компоненти обов'язкового циклу забезпечують два доктори наук, доценти і три кандидати наук, доценти, а саме: Іванова І.Б., доктор філологічних наук з 2018 р., доцент з 2015 р., стаж роботи – 26 р. Забезпечує ОК8 «Методологія масових комунікацій», ОК4 «Міжнародні та українські бізнес-

медіа». Автор 68 публікацій, серед яких значна кількість у наукометричних виданнях Scopus та Web of Science. За ОК8 І.Б. Іванова має 5 публікацій у наукометричних виданнях і 2 публікації у фахових виданнях. Викладання ОК 4 професор здійснює, маючи необхідну кількість відповідних цій дисципліні публікацій. Читаючи курси на ОП, Ірина Борисівна застосовує досвід, отриманий під час викладання в зарубіжних ЗВО. Просяник О.П., доктор філологічних наук з 2019 р., доцент з 2009 р. Стаж роботи – 31 р. Забезпечує ОК5 «Історія розвитку медіа-текстів» й ОК2 «Культура та комунікації». Автор 80 публікацій. За ОК2 О.П. Просяник має 2 публікації в наукометричних виданнях Scopus та Web of Science та 7 публікацій у виданнях, значна частина яких фахові. Необхідна кількість профільних публікацій є у проф. Просяник О.П. і для забезпечення ОК5. Зима О.Г., кандидат економічних наук з 2006 р., доцент з 2009 р. Стаж роботи – 31 р. Забезпечує ОК6 «Управління комунікаційними процесами у бізнес-середовищі». Автор близько 100 публікацій. ОК6 відповідають 1 публікація в наукометричному виданні Scopus і 6 публікацій в інших, зокрема фахових, виданнях. Белікова Ю.В., кандидат соціологічних наук з 2007 р., доцент з 2012 р. Стаж роботи – 16 р. Забезпечує ОК3 «Методи дослідження медіа». Автор 80 публікацій, серед яких 1 позиція в наукометричному виданні Scopus і 4 статей й тез, які тематично відповідають ОК3. Ярьсько К.В., гарант ОП, завідувач кафедри управління соціальними комунікаціями, кандидат педагогічних наук з 2000 р., доцент з 2001 р. Стаж роботи – 28 років. Забезпечує ОК1 «Актуальні тенденції медіакомунікацій» та ОК7 «Журналістські розслідування». Автор понад 100 публікацій. Серед них за освітніми компонентами 1 позиція в наукометричному виданні Web of Science, а також 4 інші публікації, що відповідають змісту ОК. Окрім викладацької діяльності Катерина Вікторівна серйозно практикує в журналістських розслідуваннях. Експертна група констатує той факт, що всі викладачі групи забезпечення ОП постійно працюють над підвищенням свого методичного, наукового та практичного рівня. Хочемо лише звернути увагу на те, що в університеті є ресурс, який спроможний посприяти успішній реалізації ОП. У складі кафедри є Чекштуріна В.М., доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, професор кафедри, яка викладає на бакалавраті. На думку експертної групи, здобувачам магістратури теж було б дуже цікаво послухати доктора наук із соціальних комунікацій. Тим паче, що вона є розробником робочої програми навчальної дисципліни «Міжнародні та українські бізнес комунікації», затвердженої на засіданні кафедри 21 червня 2021 р.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів у ЗВО регламентовано «Положенням про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://cutt.ly/7EqVKsm>). У цьому процесі конкурсна комісія бере до уваги відповідність претендентів ліцензійним умовам щодо їхньої професійної активності, резюме з досвідом роботи, список опублікованих наукових праць, інформацію про підвищення кваліфікації. Викладачі проводять відкрите заняття, яке потім обговорюється на засіданні кафедри. Перевагою також вважають здобуття неформальної освіти, практичний досвід роботи в медіа, позапланове підвищення кваліфікації. Один з визначальних чинників є також результати опитування здобувачів вищої освіти. Так, у процесі заміщення викладачами Івановою І.Б та Просяник О.П. вакантної посади професора ураховано думку студентів, які за дев'ятибальною шкалою визначили рейтинг викладачів 8,8 та 8,6 відповідно. Процедура конкурсного добору викладачів відкрита і прозора. Оголошення про наявність вакантних посад професорсько-викладацького складу розміщується на офіційному сайті ЗВО. Усі кандидатури розглядають на засіданні кафедри та зборах трудового колективу факультету.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавців залучено до навчального процесу перш за все шляхом організації спільних освітніх проєктів та практикоорієнтованих заходів. Так, на зустрічі з експертами виконавчий директор ГО «Центр аналітики і розслідувань» Гороховський О.М. детально розповів саме про такий аспект співпраці. Його багаторічна співпраця зі студентами (провів близько 20 заходів зі здобувачами спеціальності «Журналістика», зокрема брейринг у форматі «Що? Де? Коли?», розслідування у форматі фактчекінгу) відзначена подяками ЗВО. А О.Б. Швець, голова правління ГО «Харківський прес-клуб», поділився досвідом організації прес-конференцій із залученням магістрантів ОП «Медіа-комунікації», проведення конкурсів з правозахисної тематики «Стіна: проблеми соціуму» та «Мережа локальних змін» зі студентами-журналістами. З О.Б. Швецем укладено угоду про співпрацю. Його запрошено головувати на державній підсумковій атестації здобувачів наступного року. В.М. Дягилев, прес-секретар Харківського плиткового заводу, підписав безстрокову угоду про співпрацю з університетом. На його рахунок фестиваль студентських робіт «Дитячко», залучення здобувачів освіти до стажування, волонтерства. В.М. Дягилев мав попередню розмову з керівництвом університету про викладання на ОП. В.Д. Федоров, режисер, керівник знімальної групи компанії «Автомагістраль-Південь», провів чималу кількість майстер-класів зі здобувачами, надавав їм допомогу у виконанні проєктів. Аналогічний досвід засвідчив і В.О. Мазур, головний редактор телеканалу SIMON. Заслужений журналіст України Мазур В.О. минулого року очолив екстаменаційну комісію із захисту магістерських робіт (протокол №5 від 18.12.2020 р.). У квітні 2021 р. організовано майстер-клас від компанії YouControl, з якою підписано меморандум про співпрацю. Майстер-класи також проводили такі професіонали-практики, як М. Головачов, О. Демська, Д. Овсянкін та ін.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У 2020-2021 н.р. гостеві лекції для здобувачів ОП «Медіа-комунікації» провели Андрій Куликов, Володимир Колев, Олександр Гороховський, Катерина Лісунова. В університеті є практика закріплювати цю діяльність договорами та листами підтримки. Такі документи підписано з регіональним відділенням НСЖУ, Аналітичною агенцією «БезБрехні», Харківським Прес-клубом. Показово також, що експерти галузі, професіонали-практики запрошуються до головування ЕК на підсумковій атестації студентів магістратури (В.О. Мазур, О.Б. Швець). Для реалізації ОП запрошено викладачів інших українських та зарубіжних ЗВО. Це О. Почапська, доцент кафедри журналістики Кам'янець-Подільського національного університету, С. Соколова, доцент Університету євро регіональної економіки імені Альфіде де Гаспері в Юзефові (Польща). Вони є експертами в галузі журналістики. Так, С. Соколова – фахівець у галузі редагування. Свій досвід журналіста-розслідувача активно використовує в процесі викладання і К. Ярьсько. Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків та експертів галузі сприяє швидшому і глибшому засвоєнню ПРН здобувачами на ОП. Так, студенти магістратури Маргарита Лобойко та Микита Гузенко після цілеспрямованої співпраці з професіоналами-практиками створили конкурсні роботи, які посіли призові місця. Здобувачі також виконують практичні завдання в рамках здійснення кафедрою госпрозрахункової теми. Так, студенти Маргарита Лобойко, Марк Сировий, Микита Гузенко працювали з реальними кейсами компанії ІНВЕСТПРОМ ГРУП. Загалом схвально оцінюючи досвід ХНЕУ ім. Семена Кузнеця щодо запрошень роботодавців до реалізації освітнього процесу, експертна група наголошує на доцільності активнішого залучення їх до викладання аудиторних практичних та лабораторних занять на постійній основі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Сприяння професійному розвитку викладачів у ХНЕУ ім. Семена Кузнеця має систематичний характер, вирізняється потужністю і дієвістю заходів. Функціонування програм підвищення кваліфікації регулюється Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/7EqMcWf>), а також Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/fEqMmLj>). Урегульовано також подання грантових заявок на викладання, навчання, стажування, проведення досліджень в університетах країн ЄС (<http://depint.hneu.edu.ua/>). Упродовж 2019-2020 н.р. члени групи забезпечення пройшли стажування за фахом на програмі Академії з прав людини для викладачів та викладачок журналістики (О.П. Просяник, К.В. Ярьсько, І.Б. Іванова, О.Г. Зима). Окрім того, в ХНЕУ ім. Семена Кузнеця діє Центр підготовки кандидатів до участі у незалежному міжнародному тестуванні щодо оцінювання рівня володіння діловою англійською мовою (Business English Certificates). Минулого року сертифікат на знання іноземної мови отримала І.Б. Іванова (болгарська мова B2). Викладачі І.Б. Іванова та О.Г. Зима взяли участь у Міжнародній олімпіаді з фактчекінгу, а Ю.В. Белікова отримала сертифікат від Centre fo Journalism з курсу «Журналістика даних: DataDriven Journalism». У 2121 р. на базі університету за ініціативи викладачів кафедри управління соціальних комунікацій проведено Міжнародну конференцію з викладацької майстерності (THE DEVELOPMENT OF UNIVERSITY EDUCATION IN THE POSTMODERN PERIOD: current trends of the intercultural communication and teaching methods in the context of socio-cultural transformations and blended learning). Особливої уваги заслуговують курси, тренінги для викладачів з підвищення їхньої технічної грамотності, які проводяться відділом електронних засобів навчання (керівник Яценко Р.М.). Окрім іншого, слухачі засвоюють компетентності з розробки електронних курсів. Навчання за часом триває більш ніж півроку. Навчальний курс охоплює 120 годин (4 кредити). За 5 років більше 400 викладачів отримали відповідні сертифікати. У відділі електронних засобів навчання 8 працівників. Отож він має значні можливості для всебічного сприяння викладачам у процесі оволодіння ними цифровими технологіями. Так, у січні-лютому 2020 р. було проведено вебінари, що мали за мету поглибити, осучаснити цифрові компетентності викладачів. Постійно надаються консультації щодо використання платформ, допомога у створенні відеолекцій, навчального контенту, розроблено відповідні положення, інструкції. Працює служба підтримки персональних навчальних систем. Результатом такого сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів стали створені ними електронні навчальні курси з інтерактивними завданнями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ХНЕУ ім. Семена Кузнеця має нормативні документи щодо стимулювання професійної майстерності викладачів: Положення про преміювання науково-педагогічного, наукового, адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного та обслуговуючого персоналу Університету (Додаток К до Колективного договору між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та ППО ХНЕУ ім. С. Кузнеця на 2019 – 2020 роки (<http://bit.ly/2Po8ojq>)). У звітах ректора щорічно знаходиться висвітлення динаміка обсягів мотиваційних доплат до заробітної плати (надбавок, премій, матеріальної допомоги) (<https://www.hneu.edu.ua/zvity-rektora/>). Згідно з цими документами минулого року за досягнення у фаховій сфері були премійовані К.В. Ярьсько, О.І. Зима, О.П. Просяник. Вони також були нагороджені почесними грамотами ректора університету та громадських організацій. У ЗВО є також практика щомісячного надання матеріальної допомоги від 800 грн і вище тим працівникам, які за станом здоров'я чи негараздами в родині її потребують (див. Положення про порядок та умови надання профспілкової виплати з профспілкового бюджету первинної профспілкової організації (ППО) ХНЕУ ім. С. Кузнеця членам профспілки ППО ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://www.ppo.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/Polozhennya-pro-vyplaty-PPo-HNEU.pdf>)). Так, у кінці вересня 2021 р. таку підтримку отримали 43 працівники університету. За службовими записками завідувачів кафедр відбувається преміювання до ювілеїв у розмірі 1000 грн. Здійснюється відшкодування в розмірі 30% оздоровчих санаторних путівок. ЗВО надає належну увагу фізичному здоров'ю працівників. У середині вересня цього року Днем фізичної культури було відкрито в університеті спортивний сезон. Діє 10 спортивних секцій: шахи, шахмати, теніс та ін. Існує традиція супроводжувати різні внутрішньоуніверситетські форуми, як-от Круглий стіл щодо цифровізації

викладачів, пригощанням учасників, забезпеченням їх необхідним канцелярським приладдям. Функціонує клуб вихідного дня. 3 жовтня було здійснено колективну поїздку в Слов'янськ. Це була вже п'ята екскурсія в це місто. Відвідали також Полтаву, Диканьку. У планах – Хортиця в середині жовтня – захід до Дня захисника Вітчизни. Половину вартості таких подорожей оплачує університет.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. У ХНЕУ ім. С. Кузнеця на високому рівні налагоджено роботу з поліпшення цифрових компетентностей викладачів. Заслужує наслідування діяльність відділу електронних засобів навчання, який докладає максимум зусиль, сприяючи викладачам у процесі оволодіння ними сучасними цифровими технологіями, наслідком чого є досконалі електронні навчальні курси з інтерактивними завданнями. 2. Викладачі групи забезпечення ОП мають значну кількість публікацій у наукометричних виданнях Scopus та Web of science, а також в інших, зокрема фахових, виданнях, які тематично відповідають забезпечуваним освітнім компонентам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Схвально оцінюючи освітні проєкти та практикоорієнтовані заходи, які проводяться групою забезпечення ОП разом із роботодавцями, експерти наголошують на бажаності залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Беручи до уваги викладене вище, експертна група визначила за шостим критерієм рівень В. Сильні сторони та позитивні практики в контексті Критерію 6 набагато суттєвіші, вагоміші, ніж слабкі. Останні за бажання можна легко відкоригувати.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічна база є достатньою для отримання зазначених в ОП професійних компетентностей і дозволяє проводити навчальні заняття не тільки традиційного формату (лекції, семінари), а й використовувати 12 коворкінгів, Фаблаб, стартап-центр, читальний зал Регіональної депозитарної бібліотеки Світового банку реконструкції й розвитку, з доступом до Інтернету та системи інформаційного забезпечення «Ліга-Закон»; електронну бібліотеку (<http://library.hneu.edu.ua/>) з електронними аналогами друкованих видань. Доступ до цих Лабораторій регулює диспетчер навчальної частини. Університет здійснює ремонтні роботи та готує медіацентр для зміцнення матеріально-технічної бази бакалаврської та магістерської програм у галузі знань «Журналістика». Кафедра має спеціалізоване технічне обладнання (камеру, проектор, 3 ноутбуки і 2 телевізори). В межах освітньої програми це дозволяє проводити тематичні заходи та організувати роботу студентів в творчих лабораторіях.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Усі навчальні корпуси мають безкоштовний доступ до інтернету (покриття WiFi.) Доступ до всіх електронних ресурсів бібліотеки та Персоналізованої навчальної системи на платформі Moodle (<https://pns.hneu.edu.ua>) також є безкоштовним. За даними завідувача бібліотеки, які були представлені під час зустрічі з експертною групою, за спеціальністю 061 наукової літератури - 70 примірників, а навчальної та методичної 670 примірників. В навчальному процесі студентами також використовується література з електронних джерел - електронні ресурси

Університету (<http://library.hneu.edu.ua/>, <http://www.repository.hneu.edu.ua/>), системи інформаційно-правового забезпечення «Ліга-Закон», відкриті освітні ресурси (<http://library.hneu.edu.ua/digital>), а також електронна література з вільним доступом на сайтах Інституту масової інформації, Детектор-медіа, Тексти.юа, Платформи прав людини, Інституту розвитку регіональної преси, Ресурсного центру для журналістів-розслідувачів. Кількість звернень студентів до репозитарію, за даними завідувача бібліотеки, у 2020 році становила 647323, до бібліотеки – 654018.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В умовах пандемії COVID-19 навчальний процес в університеті організовано з дотриманням карантинних вимог, на базі медичного пункту (<https://cutt.ly/oEq3Rxn>), що є підрозділом Харківської міської студентської лікарні (<https://cutt.ly/JEq3Uaf>), де за словами ректора університету Пономаренка В.С., проводиться щеплення для всіх бажаючих. Під час відео екскурсії університетом експертна група зафіксувала, що корпуси університету мають карти евакуації, інформаційні стенди і необхідне обладнання для протипожежної безпеки. Під час зустрічі зі Студентським самоврядуванням з'ясовано, що в університеті працює психолог, який допомагає усуненню труднощів адаптації першокурсників, а також здійснює супровід осіб з особливими освітніми потребами. В адміністративному корпусі наявна Скринька довіри. Для задоволення потреб та інтересів здобувачів створено креативні простори, такі як: ФабЛаб, Коворкінг-центр, спортивна зала. Доступ до них є безкоштовним. В університеті налагоджено роботу секцій з різних видів спорту, виділено групу реабілітації (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/umovy-dlya-zanyat-sportom/>). Працюють мовні курси (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/movni-kursy/>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітню та організаційну підтримку в он-лайн режимі здобувачі отримують через сайт PNS. (<https://pns.hneu.edu.ua>). Керівник відділу електронних засобів навчання Яценко Р.М. повідомив під час зустрічі з експертною групою, що в університеті працює спеціальна Служба підтримки системи, розробляються інструкції, проводяться семінари та курси підвищення кваліфікації для викладачів та студентів, що допомагають опанувати он-лайн навчання через PNS. У відділі працюють 8 осіб, також налагоджені електронні помічники в Telegram каналі. На платформі в межесесійний період знаходяться 500, а в сесійний до 1000 здобувачів одночасно. Консультативна допомога здобувачам здійснюється централізовано через PNS. Під час зустрічі з робочою групою ОП доцентом Івановою І.Б. підкреслено, що додаткова консультативна допомога здобувачам викладачами здійснюють через месенджери. Активну позицію займає профспілка університету, що опікується заохоченням та дозволенням викладачів та студентів, що з'ясовано під час спілкування з Койнаш М.І. – головою первинної профспілкової організації студентів, аспірантів, докторантів. Голова профкому інформує в новинах на сайті про санаторно-курортні путівки та можливості оздоровлення, готує виїзд викладачів до м. Слов'яногірська.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На офіційному сайті в ХНЕУ ім. С. Кузнеця наявна спеціальна вкладка ІНКЛЮЗИЯ, де представлене Положення про організацію інклюзивного навчання, порядок супроводу та можливості для студентів з особливими потребами. Технічний звіт щодо доступності будівель підтверджено матеріалами відеоекскурсії (пандуси, санітарні кімнати, ліфти). У кожному корпусі на вахті можна дізнатися контактний телефон чергової особи для супроводу осіб з інвалідністю (<https://www.hneu.edu.ua/inklyuziya/>). На ОП «Медіа-комунікації» здобувачі з особливими освітніми потребами відсутні.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

НА сайті університету наявні «Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією в ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennya-Pro-polityku-zapobigannya-poperedzhennya-taborotbu-z-seksualnymu-domagannjamu-ta-dyskruminatsiyeyu.pdf>) та «Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/polozhennya-pro-konflikt-sytuatsij-u-hneu/>). За словами представниці студентського самоврядування факультету Куш Яни, студенти намагаються вирішувати конфліктні ситуації самостійно, але знають, що є завжди можливість звернутися до куратора або деканату. Випадків

виникнення конфліктів на ОП, за словами гаранта ОП Яресько К,Д., не зафіксовано. Профілактика конфліктних ситуацій здійснюється через Кодекс професійної етики (<https://www.hneu.edu.ua/kodeks/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище в ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця є безпечним і комфортним для здобуття вищої освіти. Рекреаційна інфраструктура є розбудованою і такою, що враховує потреби викладачів, студентів та здобувачів з особливими потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Фахові тренувальні лабораторії та студії, а саме теле-, радіостудія з відповідним програмним забезпеченням, на додаток до існуючих лабораторій, коворкінгів та обладнання (на балансі кафедри є: ноутбуки, проектор EPSON EB-X41, телевізори 43 і 50 дюймів LED 4k Samsung, камера Blackmagic Desing Pocket cinema, презентаційна стійка Charmaunt, настільна мікрофонна стійка, алюмінієва ферма PKB 2204-300 Soundking, накопичувачі, штативи, мікрофони, радіотелефон, акустична система Sven 312, комутатор TP-Link.) суттєво покращать умови навчання здобувачів ОП «Медіакомунікації».

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси загалом відповідають установленим нормам, схвальних відгуків заслуговує персоналізована навчальна система, яка може бути оцінена як передовий досвід ЗВО. Відсутність навчальних лабораторій та студій за фахом наявне в планах ЗВО. За умови уточнення кваліфікації випускника (наприклад, журналіст мультимедійних видань), це зауваження стає не суттєвим.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У закладі вищої освіти успішно діють процедури із запровадження та розвитку освітніх програм, які затверджені відповідним Положенням від 29.12.2020 р. (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Polozhennya-pro-OP.pdf>). Хоч документально процедури затверджено недавно, зі слів учасників освітнього процесу, на освітній програмі і до цього успішно діяли процедури, прописані у відповідному документі.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час проведення зустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування члени ЕГ упевнились, що здобувачі безпосередньо залучені до процесу перегляду й удосконалення освітньої програми. Ця процедура визначена документами Харківського національного економічного університету імені Семе́на Кузне́ця: Положенням про молодіжний центр (<https://cutt.ly/UgMCuY5>; https://chmnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_SK.pdf) й відбувається у відповідності до прописаних норм.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На зустрічі з адміністрацією ЗВО та зустрічі із роботодавцями підтверджено інформацію, що кафедра співпрацює з Прес-клубом м. Харкова, медіа та іншими організаціями, має постійні зв'язки з роботодавцями, що дозволяє впливати на якість підготовки відповідно до найактуальніших вимог та запитів ринку праці. Проходять семінари, тренінги, зустрічі зі стейкхолдерами. Пропозиції роботодавців враховуються при наповненні практичних дисциплін (<https://www.hneu.edu.ua/gromadske-obgovorennya-osvitnih-program/>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На зустрічі 6 із адміністративним персоналом підтверджено збір інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Також на зустрічі 8 з випускниками ОП підтверджено, що вони працюють за фахом, здійснюють професійну діяльність на телебаченні, в бізнесі, в прес-службі, освіті, політиці тощо. Випускники беруть участь в громадському обговоренні ОП, їх побажання щодо збільшення кількості практичних завдань та посилення підготовки з написання журналістських текстів і протекстів було підтримано. Також збільшено кількість дисциплін із галузі журналістики.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В Університеті створений Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (<https://www.hneu.edu.ua/pidrozdily/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti-ta-innovatsijnogo-rozvitku/>), напрямами діяльності якого є: забезпечення функціонування системи якості ХНЕУ ім. С. Кузнеця, підтримка системи інноваційного розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця, інформаційне забезпечення участі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в національних та міжнародних рейтингах, проведення соціально-психологічних досліджень щодо забезпечення якості освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця відповідно до вимог зовнішнього та внутрішнього середовища. На зустрічі 6 з адміністративним персоналом підтверджено порядок моніторингу якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (<https://www.hneu.edu.ua/pidrozdily/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti-ta-innovatsijnogo-rozvitku/>) провдить систематичний моніторинг щодо результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, що мають враховуватися під час модернізації ОП «Медіа-комунікації». Це виявляються передовсім в опитуваннях роботодавців, експертів галузі, врахуванні зауважень і пропозицій ЕГ, які проводили акредитаційну експертизу в університеті за іншими ОП. Крім цього, на сайті ЗВО в розділі «Якість освіти» є постійнофункціонуюча форма для громадського обговорення якості освітньої програми «Медіа-комунікації» (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSduVsG5RMqok1IRpMAWtoysEGlnqjefERIsnSxnJ8VXXcTg/closedform>), зорієнтована здебільшого на зовнішніх респондентів. Думки експертів галузі, роботодавців тощо обговорюються на засіданнях кафедри, приймаються рішення щодо коригування змістового наповнення освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота через делегованих представників у відповідних робочих групах (включаючи викладачів ОП) має прямий і безпосередній вплив на встановлення і дотримання внутрішньо університетських академічних стандартів, створення і розширення навчальних можливостей, розвиток якості викладання й модернізацію навчання, що підтверджено на зустрічі 2 з академічним персоналом. Через спілкування як зі здобувачами, так і з науково-педагогічним персоналом відчувається те, що вони переймаються якістю освітньої програми і наявністю культури якості в цілому в кожного з учасників зустрічей існує.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Варто відзначити, що у закладі вищої освіти успішно діють процедури із запровадження та розвитку освітніх програм. Усі учасники освітнього процесу повідомлені та підтримують розвиток ОП «Медіа-комунікації». Важливо

відзначити велику кількість випускників працевлаштованих за фахом. Також варто зауважити, що деякі випускники працевлаштовані внутрішньо в університетських центрах та інших службах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендується більш активно стимулювати студентське самоврядування приймати активну участь у перегляді ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У цілому ОП відповідає якісним характеристикам за підкритеріями Критерію 8. Зважаючи на несуттєвість зазначених недоліків, визначаємо, що критерій відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті Харківського національного університету імені Семена Кузнеця у вкладці «Документи університету» за посиланням (<https://www.hneu.edu.ua/dokumenty-universytetu/>) доступні накази, положення, регламенти та кодекси, що регулюють освітню, наукову, міжнародну, видавничу діяльність університету, а також пояснюють кадрові процедури, організацію роботи студентського самоврядування та ін. Під час зустрічі зі студентами представник студентської ради Куц Яна, студент ОП «Медіа-комунікації» Кулініч Антон висловилися, що студенти ознайомлені з нормативними документами і дотримуються правил і процедур, запроваджених в університеті. Викладачі випускової кафедри доктор філологічних наук, проф. Іванова І. Б., доктор філологічних наук, проф. Просяник О. П. деталізували проведення виборчих кадрових процедур та процедури оновлення освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному вебсайті університету оприлюднено зміст ОП «Медіакомунікації» із зазначенням офіційних рецензентів у вкладці: Освіта-Освітні програми- «Медіакомунікації» за посиланням: <https://www.hneu.edu.ua/osvitni-programy-hneu-im-s-kuznetsya/> Форма щодо «Громадського обговорення освітньої програми «Медіа-комунікації» є активною постійно і знаходиться у вільному доступі в розділі «Якість освіти» , а саме «Громадське обговорення ОП»: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSduVsG5RMqok1IRpMAWtoysEGlnqnjecfERIsnSxnJ8VXXcTg/closedform>. За словами гаранта ОП к.пед.н, доц., завідувача кафедри управління соціальними комунікаціями Яресько К.В., пропозиції студентів та стейкхолдерів внесено в ОП. Наприклад, студенти запропонували такі курси, як «Рекламна фотографія», «Дизайн мислення в рекламі», «Бізнес-риторика». Викладачами, що були присутні на зустрічі з експертами, думка студентів була названа основною цінністю.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП «Медіа-комунікації» оновлено на сайті у 2021 році. ОП розглянуто на засіданні кафедри управління соціальними комунікаціями, протокол №10, від 11.05.2021, вченою радою факультету міжнародних відносин і журналістики, протокол №6, від 20.05.2021. Назву факультету змінено у серпні 2021 року і приведено у відповідність до назв ОП. На сайті університету розміщено силабуси навчальних дисциплін за посиланням:

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. Семена Кузнеця визначені чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є зрозумілими і доступними для різних цільових аудиторій у спеціальних вкладках.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Результати обговорення ОП зі стейкхолдерами не є доступним на сайті університету у вигляді таблиці пропозицій після громадського обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У цілому правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу охоплюють усі типи внутрішніх нормативно-правових актів і є доступними для тих, чий права та обов'язки вони регулюють.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Супрун Людмила Вікторівна

Члени експертної групи

Безчотнікова Світлана Володимирівна

Тибор Ольга Іванівна